

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор ЧНУ

Мельничук С.В.

2009р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ОЦІНОЧНОЇ ВАРТОСТІ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Розглянуто на засіданні
науково-технічної ради ЧНУ
Протокол № 6 від 18 червня 2009р.

Погоджено на засіданні комісії
з питань інтелектуальної власності ЧНУ
Протокол № 2 від 24 червня 2009р.

Схвалено Вченою радою ЧНУ
Протокол № 6 від 25 червня 2009р.

Чернівці – 2009

Загальна частина

Це Положення застосовується з метою проведення оцінки об'єктів права інтелектуальної власності Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (надалі ЧНУ), що були створені (придбані) за державні кошти, для визначення їх вартості за результатами інвентаризації та зарахування на бухгалтерський облік. Положення розроблено відповідно до Порядку про «Визначення оціночної вартості об'єктів права інтелектуальної власності, що перебувають у державній власності або були створені (придбані) за державні кошти, з метою зарахування на бухгалтерський облік», затвердженого наказом Фонду Державного майна України від 13.12.2005 №3162, Інструкції з обліку основних засобів та інших необоротних активів бюджетних установ затвердженої наказом Державного казначейства України від 17.07.2000 №64.

Відповідно до цього положення оцінюються об'єкти права інтелектуальної власності:

- об'єкти авторського права;
- винаходи, корисні моделі, промислові зразки;

Терміни, які використовуються у цьому Положенні, вживаються у значенні, наведеному у національних стандартах оцінки майна, положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку та інших нормативно-правових актах.

Підготовчий етап до проведення оцінки

На підготовчому етапі проводиться інвентаризація об'єктів у загальному порядку, встановленому законодавством про бухгалтерський облік: для бюджетних установ та організацій - Інструкцією з інвентаризації матеріальних цінностей, розрахунків та інших статей балансу бюджетних установ, затвердженою наказом Головного управління Державного казначейства Міністерства фінансів України від 30 жовтня 1998 року №90, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 16 листопада 1998 року за №728/3168.

Під час інвентаризації проводиться обстеження та ідентифікація об'єктів оцінки. Комісія з інвентаризації перевіряє наявність відповідних матеріальних носіїв, якими можуть бути письмовий опис із формулою, креслення, схема, зразок, диск та інші, документи, які стосуються об'єкта оцінки та є підставою для оприбуткування об'єкта.

При проведенні ідентифікації об'єктів оцінки комісія перевіряє наявність та чинність дії документів, що засвідчують правомірне набуття права авторства, права власності, права на використання об'єкта оцінки, а саме:

- патент (декларційний патент) - для винаходів, корисних моделей, промислових зразків, сортів рослин, порід тварин;

- авторське свідоцтво СРСР на винахід (у тому випадку, якщо не закінчився 20-річний строк дії авторського свідоцтва від дати подання заявки на винахід);
- договір на створення за замовленням і використання об'єкта;
- договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності;
- інші договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності (за наявності);
- виписка з відповідних державних реєстрів;
- акт приймання-передачі прав на об'єкт;
- рішення органів державної влади, прийняті стосовно об'єктів;
- інші документи, які пов'язані з ідентифікацією прав на об'єкти (за наявності).

За результатами інвентаризації комісією з інвентаризації складаються інвентаризаційні описи для об'єктів, відображених та не відображених у бухгалтерському обліку.

Методи та порядок проведення оцінки

Відповідно до цього Положення визначається оціночна вартість об'єктів, які виявлені під час інвентаризації як такі, що не відображені в бухгалтерському обліку, шляхом проведення стандартизованої оцінки. Стандартизована оцінка об'єктів проводиться комісією з оцінки об'єктів права інтелектуальної власності станом на дату оцінки на підставі даних інвентаризації

Ураховуючи мету оцінки (зарахування на бухгалтерський облік), вимоги положень (стандартів) бухгалтерського обліку та інших нормативно-правових актів з оцінки і бухгалтерського обліку та фінансової звітності щодо балансової вартості активів - об'єктів права інтелектуальної вартості, що відображається в реєстрах бухгалтерського обліку підприємства, стандартизована оцінка об'єктів, які виявлені під час інвентаризації як такі, що не відображені в бухгалтерському обліку і щодо яких на дату оцінки існує ймовірність надходження (отримання) економічних вигод від їх використання, ґрунтується на застосуванні витратного підходу.

В основі витратного підходу лежить процедура визначення вартості витрат, необхідних для відтворення або заміщення об'єкта, з урахуванням його зносу у разі його наявності.

Вартість ОПВ, які створені працівниками університету при виконанні службових обов'язків та на які отримані охоронні документи, включають: прямі витрати на оплату праці, матеріальні витрати та інші витрати, безпосередньо пов'язані зі створенням цього нематеріального активу та приведенням його до стану, в якому він придатний до використання за призначенням – оплата реєстрації юридичного права, збір за подання заявки про реєстрацію об'єкта права інтелектуальної власності, збір за публікацію

відомостей про видачу свідоцтва, патенту, сплата державного мита за видачу свідоцтва, патенту тощо.

Під час оцінки із використанням витратного підходу застосовуються такі методи:

- метод прямого відтворення;
- метод заміщення.

Метод прямого відтворення.

За методом прямого відтворення оціночна вартість – поточна вартість витрат, пов'язаних безпосередньо зі створенням (розробкою) або придбанням у сучасних умовах об'єкта оцінки, з урахуванням його зносу, визначається за формулою:

$$B = B_{\text{сїї.}} * K_{\text{сїї.}} \quad (1)$$

Тут B – оціночна вартість ОПВ;

$K_{\text{знос.}}$ – коефіцієнт зносу об'єкта оцінки, що визначається на дату оцінки за формулою (2).

$$\hat{E}_{\text{сїї.}} = 1 - \frac{\hat{O}_{\text{дїї.}}}{\hat{O}_{\text{зїї.}}} \quad (2)$$

$T_{\text{чин.}}$ – строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на об'єкт оцінки, встановлений законодавством (місяці); Значення показника для різних видів об'єктів приведені в додатку 1 цього Положення. У разі продовження відповідно до законодавства зазначеного строку $T_{\text{чин.}}$ збільшується на строк такого продовження;

$T_{\text{факт.}}$ – фактичний строк використання об'єкта оцінки з початку виникнення майнових прав інтелектуальної власності на об'єкт оцінки, встановленого законодавством, до дати оцінки (місяці).

$B_{\text{заг.}}$ – загальна вартість приведених до дати оцінки витрат на створення (розробку) або придбання об'єкта оцінки.

$$B_{\text{сїї.}} = B_{\text{дїї.}} + \hat{A}_{\text{дїї.}} \quad (3)$$

$B_{\text{дод.вит.}}$ – додаткові витрати, пов'язані із доведенням об'єкта оцінки до стану, придатного для промислового та комерційного використання, у тому числі витрати, пов'язані з реєстрацією, отриманням та підтриманням чинності підтверджуючого документу (патенту, свідоцтва, диплому тощо).

$B_{\text{вит.}}$ – витрати на розробку об'єкта – фактичні витрати на проведення науково-дослідних робіт, що включають у себе витрати на:

- заробітню плату виконавців $B_{\text{зарпл.}}$ (порядок розрахунку в Додатку 2);
- матеріали, сировина, інші витрати $B_{\text{матер.}}$. Розрахунок витрат проводиться згідно документів, які підтверджують фактичні витрати на придбання матеріалів для створення ОПВ (Додаток 3).
- нарахування на накладні витрати $B_{\text{накл.}}$ (порядок розрахунку в Додатку 4);

$$\text{Тоді } B_{\text{вит.}} = B_{\text{зарпл.}} + B_{\text{матер.}} + B_{\text{накл.}} \quad (4)$$

* якщо над створенням ОПВ працював виконавець, який не є працівником ЧНУ, то при оцінці такого об'єкта складова $V_{зарпл.}$ цього виконавця розраховується відповідно до його посади за основним місцем роботи.

Метод заміщення.

Метод заміщення для визначення оціночної вартості застосовується за наявності інформації про витрати на створення (придбання) подібних об'єктів. При цьому оціночна вартість об'єкта визначається за формулами, які використовуються в методі прямого відтворення, але під час розрахунку замість витрат на створення (розробку) або придбання об'єкта оцінки використовується інформація про витрати на створення (розробку) або придбання об'єкта, подібного до об'єкта оцінки, який за своїми споживчими, функціональними характеристиками може бути його рівноцінною заміною.

Оцінка виявлених під час інвентаризації об'єктів, інформація про які не відображена в бухгалтерському обліку і дані про витрати на створення або придбання яких (первинні документи) відсутні, проводиться переважно методом заміщення.

Норми часу для оцінки ОПВ, створених при виконанні службових обов'язків науково-педагогічними працівниками ЧНУ

Робочий час викладачів вищих навчальних закладів III та IV рівнів акредитації, відповідно до «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 2 червня 1993 року №161, визначається обсягом їхньої навчальної, методичної, наукової, організаційної та виховної роботи. Наказом Міністерства освіти і науки України від 7 серпня 2002 року №450 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів» встановлено перелік основних видів наукової роботи науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів. Відповідно до цього переліку в Чернівецькому національному університеті встановлюються наступні норми часу для оцінки ОПВ, створених при виконанні службових обов'язків (рішення Науково-технічної ради ЧНУ протокол №6 від 18 червня 2009 року):

Строк корисного використання ОПВ, створених при виконанні службових обов'язків, що вводяться в господарський обіг становить три роки для корисних моделей та шість років для винаходів. У разі не отримання економічних вигод від використання ОПВ протягом встановленого терміну корисного використання він виводиться з господарського обороту та підлягає виведенню з бухгалтерського обліку.

№ з/п	Назва виду роботи	Години, Т
1.	Видання (перевидання) монографії	80 (за 1 друк. арк. на всіх авторів)
2.	Видання підручника, навчального посібника, словника, довідника	80 (за 1 друк. арк. на всіх авторів)
3.	<p>Наукова стаття у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рейтингових журналах - міжнародних, академічних журналах - українських фахових журналах - збірниках та вісниках 	<p>80 (за 1 друк. арк. на всіх авторів)</p> <p>60 (за 1 друк. Арк. на всіх авторів)</p> <p>40 (за 1 друк. Арк. на всіх авторів)</p> <p>30 (за 1 друк. Арк. на всіх авторів)</p>
4.	<p>Доповіді на конференціях, симпозиумах, семінарах із публікацією тез:</p> <ul style="list-style-type: none"> - міжнародних - всеукраїнських - регіональних 	<p>15 (за 1 друк. Арк. на всіх авторів)</p> <p>10 (за 1 друк. Арк. на всіх авторів)</p> <p>5 (за 1 друк. Арк. на всіх авторів)</p>
5.	Заявка на видачу охоронних документів (патент)	100 (за 1 заявку на всіх авторів)

Оформлення результатів оцінки

Усі розрахунки оціночної вартості об'єктів виконуються пооб'єктно й оформлюються Калькуляцією оціночної вартості, форма якої приведена в додатку 5 до цього Положення. Калькуляція оціночної вартості складається окремо на кожний об'єкт та підписується всіма членами комісії.

За результатами оцінки складається акт оцінки об'єктів права інтелектуальної власності, в якому підсумовуються результати оцінки, зазначені в Калькуляції оціночної вартості, та який підписується головою та членами комісії і подається на затвердження ректору ЧНУ. До нього додаються усі Калькуляції оціночної вартості, копії всіх вихідних даних та інша документація, яка використовувалась під час проведення оцінки. Акт оцінки затверджується ректором ЧНУ.

Додаток 1.

Встановлений законодавством строк чинності майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності.

№ п/п	Назва об'єкта права інтелектуальної власності	Строк чинності, років T _{чин.}	Джерело інформації
1	Об'єкти авторського права (літературні та художні твори)	(*)	Закон України "Про авторське право і суміжні права"
2	Патент на винахід	20	Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі"
3	Деклараційний патент на винахід	6	Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі"
4	Деклараційний патент на корисну модель	10	Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі"
5	Патент (деклараційний патент) на секретний винахід	Строк засекречування	Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі"
6	Деклараційний патент на секретну корисну модель	Строк засекречування	Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі"
7	Патент на промисловий зразок	15	Закон України "Про охорону прав на промислові зразки"
8	Свідоцтво про реєстрацію топографії інтегральних мікросхем	10	Закон України "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем"

(*) – відповідно до вимог статті 28 Закону України "Про авторське і суміжні права"

Додаток 2.

Розрахунок витрат по заробітній платі

Згідно норм часу для оцінки ОПВ в ЧНУ на розробку 1-го об'єкта прав інтелектуальної власності (далі ОПВ) та подання заявки на отримання охоронного документу встановлено T год за 1 заявку на всіх авторів.

Майнові права інтелектуальної власності, які належать кільком особам спільно, оцінюються з урахуванням умов договору, укладеного між ними. У разі відсутності такого договору майнові права оцінюються як рівні частки власності.

Тоді час роботи кожного автора над розробкою ОПВ $t = \frac{T \cdot A\%}{100\%} (\tilde{a} \ddot{a})$, де $A\%$ - вклад автора (%) у створення ОПВ відповідно до договору між співавторами.

Загальна вартість приведених до дати оцінки витрат на заробітну плату по створенню 1-го ОПВ визначається як:

$$B_{\text{загальн.}} = \sum_{i=1}^N \frac{T \cdot A\%}{100\%} B_i$$

Тут B_i – вартість приведених до дати оцінки витрат за 1 годину роботи автора ОПВ. (До уваги береться посада, займаючи яку автор працював над створенням ОПВ).

Визначається як:

$$B_i = \frac{\text{Індекси до зарплати} \cdot \text{Індекси до витрат} \cdot \text{Індекси до зарплати} \cdot \text{Індекси до витрат} \cdot \text{Індекси до зарплати} \cdot \text{Індекси до витрат}}{\text{Індекси до зарплати} \cdot \text{Індекси до витрат} \cdot \text{Індекси до зарплати} \cdot \text{Індекси до витрат} \cdot \text{Індекси до зарплати} \cdot \text{Індекси до витрат}} (1 + \text{Індекси до зарплати}) \cdot K_{\text{нар.}}$$

Тут **НАДБ** – обов'язкові надбавки та доплати автору до заробітної плати, $K_{\text{нар.}}$ – коефіцієнт, який враховує нарахування на заробітну плату.

У випадку коли відсутній договір між співавторами про їхній вклад у розробку ОПВ час роботи автора над розробкою 1-го ОПВ $t = \frac{T}{N} (\tilde{a} \ddot{a})$, де N – кількість авторів ОПВ.

Тоді загальна вартість приведених до дати оцінки витрат на заробітну плату по створенню 1-го ОПВ визначається як:

$$B_{\text{загальн.}} = \frac{T}{N} \sum_{i=1}^N B_i$$

Розрахунок витрат по заробітній платі оформляється калькуляцією (*витрати по заробітній платі*).

Додаток 3.

Розрахунок по додаткових витратах та матеріалах

Додаткові витрати			
Назва витрат	Вартість (грн)	Документ, що підтверджує оплату (назва док., №)	Разом
Збір за подання заявки про реєстрацію ОПВ			
Збір за публікацію відомостей про видачу свідоцтва, патенту			
Сплата державного мита за видачу свідоцтва, патенту			
Оплата реєстрації юридичного права			

Матеріали					
Назва матеріалів	Ціна одиниці (грн)	Кількість (шт)	Сума (грн)	Документ, що підтверджує оплату (назва док. №)	Разом

Додаток 4.

Розрахунок по накладних витратах

Накладні витрати розподіляються пропорційно заробітній платі науковців, зайнятих у створенні ОПІВ. Визначаються як:

$$B_{i\text{накл.}} = \sum_{i=1}^N \frac{T \cdot A\%}{100\%} B_{i\text{накл.}i}$$

$B_{\text{накл.}i}$ – розмір накладних витрат за 1 годину роботи автора ОПІВ. (До уваги береться основна посада, займаючи яку автор працював над створенням ОПІВ).

Визначається як:

$$B_{i\text{накл.}i} = K \cdot B_i$$

Тут B_i – вартість приведених до дати оцінки витрат за 1 годину роботи автора ОПІВ, K – коефіцієнт, який визначає співвідношення між загальною сумою НАКЛАДНИХ витрат і фондом ЗАРПЛАТИ.

$$B_i = \frac{\text{Індекси витрат до дати оцінки} \cdot \text{Фонд зарплати}}{\text{Індекси зарплати до дати оцінки} \cdot \text{Фонд витрат}} \cdot \hat{E}_{i\text{ад.}}$$

Тут НАДБ – обов'язкові надбавки та доплати автору до заробітної плати, $K_{\text{нар.}}$ – коефіцієнт, який враховує нарахування на заробітну плату.

$$K = \frac{\text{Індекси витрат до дати оцінки}}{\text{Індекси зарплати до дати оцінки}}$$

У випадку коли відсутній договір між співавторами про їхній вклад у розробку ОПІВ $B_{i\text{накл.}} = \frac{\hat{O}}{N} \sum_{i=1}^N B_{i\text{накл.}i}$

N – кількість авторів ОПІВ.

Розрахунок витрат по накладних витратах оформляється калькуляцією (витрати по накладних).

Додаток 5

Калькуляцією оціночної вартості об'єктів права інтелектуальної власності

№	Назва та короткі відомості про ОПВ	Витрати на оплату праці (грн)	Витрати на реєстрацію та матеріали (грн)	Накладні витрати (грн)	Загальна сума (грн)

Голова комісії

_____ (підпис)

_____ (розшифрування підпису)

Члени комісії

_____ (підпис)

_____ (розшифрування підпису)

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор ЧНУ

_____ Мельничук С.В.

«_____» _____ 20 р.

№	Назва та короткі відомості про ОПВ	Оціночна вартість (грн)

Голова комісії

_____ (підпис)

_____ (розшифрування підпису)

Члени комісії

_____ (підпис)

_____ (розшифрування підпису)